

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS MAŽOS VERTĖS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE SMALININKŲ TECHNOLOGIJŲ IR VERSLO MOKYKLOJE

2021-09-29
Smalininkai

Antikorupcinė analizė ir vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 21 d. įsakyme Nr. V-835 „Dėl veiklos srities, kurioje 2021 metais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje ir ministerijos valdymo sričiai priskirtoje įstaigoje tikslinga atlikti antikorupcinę analizę ir vertinimą, nustatymo ir ministerijos valdymo sričiai priskirtų įstaigų, kuriose 2021 metais tikslinga atlikti antikorupcinę analizę ir vertinimą, sąrašo patvirtinimo“ nurodytoje įstaigos veiklos srityje – mažos vertės viešieji pirkimai.

VEIKLOS SRITIES VERTINIMO APRAŠYMAS

Analizuojami mažos vertės viešieji pirkimai, vykdomi iš valstybės biudžeto lėšų ir Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos (toliau – Mokyklos) gautų pajamų. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis vykdomi mažos vertės viešieji pirkimai yra papildomai atrankos būdu tikrinami projektą įgyvendinančios institucijos, todėl į analizę ir vertinimą traukiami.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą, buvo analizuotas Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas Mokyklos direktoriaus 2018 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. V-74, Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų komisijos darbo tvarkos aprašas, patvirtintas Mokyklos direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-182, Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose gairės, patvirtintos Mokyklos direktoriaus 2020 gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-208, Mokyklos vidaus teisės aktai, reglamentuojantys mažos vertės viešųjų pirkimų vykdymą, Mokyklos direktoriaus įsakymai dėl mažos vertės viešojo pirkimo organizatorių, iniciatorių skyrimo, komisijų sudarymo. Papildomai buvo analizuoti viešųjų pirkimų dokumentai: 2020 m. pirkimų planas, viešųjų pirkimų paraiškos, tiekėjų apklausos pažymos, viešųjų pirkimų sutartys, 2020 m. mažos vertės viešųjų pirkimų suvestinės žurnalas, ataskaitos.

Antikorupcinė analizė ir vertinimas atlikti vadovaujantis korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo mažos vertės viešųjų pirkimų srityje kriterijais ir klausimais, pateiktais Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2021-05-24 rašte Nr. SR-2163 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo“. Mokyklos darbo grupė parengė klausimyną įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę mažos vertės viešųjų pirkimų srityje. Klausimynas pateiktas užpildyti viešųjų pirkimų organizatoriui. Užpildytas klausimynas pateiktas darbo grupei. Rengiant motyvuotas išvadas, buvo išanalizuota, įvertinta klausimyne pateikta informacija, patikrinta jos atitiktis Mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašui ir darbo grupei pateiktiems viešųjų pirkimų dokumentams.

Antikorupcinę analizę ir vertinimą atliko šiai veiklai atlikti Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos direktoriaus 2021 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-99 „Dėl antikorupcinei analizei ir vertinimui mažos vertės viešųjų pirkimų srityje atlikti darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė.

ANALIZUOTAS LAIKOTARPIS

Analizuotas ir vertintas laikotarpis: 2020 m. I-IV ketv.

1. VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS

Korupcinio pobūdžio veikų Mokyklos mažos vertės viešųjų pirkimų srityje 2020-01-01 – 2020-12-31 laikotarpiu nebuvo nustatyta. Nebuvo užfiksuota ir korupcinio pobūdžio nusikalstamų

veikų ar teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejų.

Mokykloje sudaryta galimybė darbuotojams ir kitiems asmenims kreiptis ir informuoti apie galimus korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir/ar kitų tapataus pobūdžio veikų faktus. 2020-01-01 – 2020-12-31 laikotarpiu tokių pranešimų nebuvo gauta.

Antikorupcinei analizei ir vertinimui atlikti darbo grupė pasirinko žemiau nurodytus kriterijus ir pagal juos įvertino antikorupcinę situaciją:

1. Mokyklos patvirtinti dokumentai, susiję su viešųjų pirkimų organizavimu ir vykdymu, jų naudojimas.

Mokykloje yra patvirtintas Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) ir šio dokumento priedai: nešališkumo deklaracijos forma (Aprašo 1 priedas), konfidencialumo pasižadėjimo forma (Aprašo 2 priedas), einamųjų metų pirkimo plano forma (Aprašo 3 priedas), paraiška (Aprašo 4 priedas), mažos vertės viešojo pirkimo pažyma (Aprašo 5 priedas), pirkimų registracijos žurnalo forma (dokumentacijos plano B12 registras). Viešųjų pirkimų komisijos teises ir pareigas, užduotis, darbo organizavimo tvarką apibrėžia Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų komisijos darbo tvarkos aprašas.

Atsižvelgiant į analizės ir vertinimo metu gautą bei patikrintą informaciją, matyti, kad Mokykloje patvirtinti visi baziniai dokumentai, susiję su mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimu ir valdymu. Patvirtintos dokumentų formos vykdant mažos vertės viešuosius pirkimus yra tinkamai naudojamos, todėl daroma išvada, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra*.

2. Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimą reglamentuojančių dokumentų aktualumas.

Nustatyta, kad Aprašo nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo ir Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo, patvirtinto viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S – 97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatoms. Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas Mokyklos direktoriaus 2018 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. V-74. Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai neturėjo įtakos Aprašo nuostatoms, kadangi esminiai reikalavimai, susiję su viešųjų pirkimų organizavimu ir vykdymu, nesikeitė.

Atlikus analizę ir vertinimą matyti, kad Mokykloje užtikrinama ir reglamentuota mažos vertės viešųjų pirkimų atitiktis Viešųjų pirkimų įstatymo ir Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo nuostatoms, sekami Viešųjų pirkimų įstatymo ir jį reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai. Mokykloje vykdoma aiški ir nuosekli mažos vertės viešųjų pirkimų vykdymo prevencinė ir paskesnioji kontrolė, kurios metu vykdomų procedūrų atitiktis aktualių teisės aktų reikalavimams įvertinama dar kartą, todėl daroma išvada, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra*.

3. Prevencinė pirkimų kontrolė, jos aprašymo detalumas ir vykdomų procedūrų atitiktis aprašymui.

Nustatyta, kad Mokykloje vykdoma prevencinė pirkimų kontrolė yra išsamiai reglamentuota ir faktiškai vykdoma. Kiekvienam mažos vertės viešajam pirkimui rengiama pirkimo paraiška. Pirkimo iniciatorius, prieš teikdamas paraišką pirkimo vykdytojui, turi gauti Mokyklos direktoriaus pritarimą (raštu, tvirtinimo žyma). Mokyklos direktorius pritaria paraiškai įvertinęs, ar paraiškoje nurodytos prekės ir paslaugos reikalingos Mokyklos veiklai, ir ar pakanka joms įsigyti skirtų lėšų. Paraiška atmetama, jei pirkimas nesusijęs su Mokyklos vykdoma veikla, pirkimui nepakanka skirtų lėšų ir dėl kitų priežasčių, apie kurias Mokyklos direktorius pažymi atmestose paraiškoje. Pirkimo paraišką dar kartą peržiūri viešųjų pirkimų organizatorius, pirkimo organizatorius ar Komisija. Jie gali prašyti pirkimų iniciatoriaus ją patikslinti ar pateikti papildomą informaciją dėl paraiškoje nurodytų prekių, paslaugų ar darbų poreikio, vertės ar techninių charakteristikų, jeigu paraiškoje nurodyta neišsami informacija apie pirkimo objektą, pirkimo vykdytojas turi teisę pareikalauti, kad pirkimo iniciatorius ją patikslintų raštu.

Atlikus analizę ir vertinimą, matyti, kad prevencinė pirkimų kontrolė ir jos vykdymas yra aiškiai ir detalčiai reglamentuotas – nustatoma kelių lygių kontrolė: pirkimų iniciatorius – už įstaigos finansų valdymą atsakingas asmuo – Mokyklos direktorius – už pirkimų vykdymą atsakingas asmuo

arba viešųjų pirkimų komisija, apibrėžtos asmenų funkcijos ir veiksmai, vykdant šią kontrolę. Patikrinus pirkimų paraiškas, matoma, kad prevencinė pirkimų kontrolė vykdoma kaip aprašyta. Pirkimų paraiškos yra pasirašytos pirkimo iniciatoriaus, pirkimo organizatoriaus, už įstaigos finansų valdymą atsakingo asmens, direktoriaus.

Atsižvelgiant į vykdomos kontrolės eigą, daroma išvada, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra*.

4. Mokykloje taikomi reputacijos, nešališkumo, konfidencialumo reikalavimai pirkimo iniciatoriams, organizatoriams, viešųjų pirkimų komisijos nariams ar kitiems pirkimuose dalyvaujantiems asmenims, kurių veiksmai gali turėti įtakos pirkimo procese, jų aprašymas ir taikymas.

Pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 19 straipsnio 3 dalį, komisijos nariais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys. Analizės ir vertinimo metu nebuvo nustatyta šio reikalavimo pažeidimų. Nešališkumo ir konfidencialumo reikalavimai yra patvirtinti Mokyklos naudojamose nešališkumo deklaracijos ir konfidencialumo pasižadėjimo formose, Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose gairėse, patvirtintose Mokyklos direktoriaus 2020 gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-208.

Kiekvienam viešųjų pirkimų procedūroje dalyvaujančiam asmeniui yra išaiškinama, kad:

1. jam artimi asmenys yra: sutuoktinis, jo ir jo sutuoktinio tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai.

2. pirkimo vykdytojui gavus pagrįstos informacijos apie tai, kad asmuo gali būti patekęs į intereso konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimu, pirkimo vykdytojo vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo jo dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Pirkimo vykdytojas, nustatęs, kad asmuo pateko į interesų konflikto situaciją, pašalina jį iš su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo ar jo stebėjimo proceso. Jei nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją asmuo pateko atlikdamas stebėtojo funkcijas, pirkimo vykdytojas apie jo atžvilgiu priimtą sprendimą informuoja įstaigą ar instituciją, įgaliojusią jį stebėtojo teisėmis dalyvauti viešojo pirkimo komisijos posėdžiuose.

3. Mokyklos direktoriaus įsakymu pirkimų iniciatoriai, organizatoriai ir viešųjų pirkimų komisijos nariai yra įtraukti į viešuosius ir privačiuosius interesus privalančių deklaruoti asmenų sąrašą.

Atlikus analizę ir vertinimą matyti, kad reputacijos, nešališkumo ir konfidencialumo reikalavimai Mokykloje yra išsamiai aprašyti, konfidencialumo pasižadėjimus ir nešališkumo deklaracijas pirkimuose dalyvaujantys asmenys yra pasirašę bei deklaravę viešuosius ir privačiuosius interesus, todėl *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra*.

5. Viešųjų pirkimų iniciavimo, vykdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimas.

Išanalizavus Aprašo nuostatas, matyti, kad pirkimų vykdymo ir kontrolės atskyrimas yra nustatytas: pirkimo vykdymo rezultatai (pirkimo pažymos, sutartys) pasirašomos Mokyklos direktoriaus. Pirkimų iniciatoriai, organizatoriai bei komisija skiriami direktoriaus įsakymu. Vykdoma aiški ir reglamentuota pirkimų prevencinė kontrolė.

Daroma išvada, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra*.

6. Techninių specifikacijų viešiesiems pirkimams rengimo ir derinimo reglamentavimas.

Apraše 14 p. nustatyta, kad iniciatorius inicijuoja pirkimus, parengdamas ir pateikdamas paraišką, kurios sudedamoji dalis yra techninė specifikacija (Aprašo priedas Nr.4). techninė specifikacija gali būti nerengiama, jei mažos vertės pirkimas numatomas atlikti žodžiu (tačiau ši nuostata nėra reglamentuota Apraše), taip pat jeigu prekes, paslaugas ar darbus ketinama pirkti iš CPO. Rengdamas paraišką, pirkimo iniciatorius konsultuojasi su už pirkimų vykdymą atsakingu

asmeniui, o prireikus specialiųjų žinių, pasitelkiami kiti specialistai, konsultantai. Pirkimo paraiškoje iniciatorius pateikia informaciją apie galimus potencialius tiekėjus. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, matyti, kad pareiga parengti perkamų prekių, paslaugų, darbų techninę specifikaciją numatyta pirkimo iniciatoriui, užtikrinant, kad reikalavimai perkamoms prekėms, paslaugoms ar darbams neribotų tiekėjų konkurencijos. Pirkimo paraiškoje numatyta pareiga nurodyti potencialius tiekėjus, įsitikinti, kad jų yra daugiau nei vienas. Pirkimo paraišką, kaip minėta aprašant prevencinę pirkimų kontrolę, tvirtina Mokyklos direktorius. Nurodytos aprašo nuostatos patvirtina, kad techninių specifikacijų viešiesiems pirkimams rengimas ir derinimas Mokykloje yra aiškiai ir išsamiai reglamentuotas, todėl manytina, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra.*

7. Pareigos naudotis CPO katalogu reglamentavimas ir vykdymo kontrolė.

Nustatyta, kad pagal aprašo 10 punktą Mokykloje, inicijuojant kiekvieną mažos vertės viešąjį pirkimą, yra tikrinama, ar prekės, paslaugos bei darbai yra CPO kataloge ir gali būti įsigyjama iš jo. Pirkimo iniciatorius paraiškoje privalo nurodyti, ar prekės, paslaugos ir darbai įsigijami iš CPO. Jei tokia galimybė yra, paraiškoje apie tai pažymima. Patikrinus pirkimų paraiškas, matyti, kad pirkimų iniciatoriai šią pareigą vykdo, Mokykla naudojami CPO katalogu. Daroma išvada, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra.*

8. Pirkimo būdo parinkimas.

Nustatyta, kad mažos vertės pirkimų vertės ribos apibrėžtos Mažos vertės pirkimų tvarkos apraše, patvirtintame viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97. Pirkimo būdas nurodomas Mokyklos metiniame pirkimų plane. Mokykla, vykdydama mažos vertės viešuosius pirkimus, vadovaujasi Aprašo 17 – 27 punktais. Iš pirkimo dokumentų matyti, kad neskelbiamų pirkimų atveju tiekėjų pasiūlymai gaunami elektroniniu paštu arba vykdomi CVP IS priemonėmis, užtikrinant pirkimo procedūrų atsekamumą, todėl manytina, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra.*

9. Tiekėjų, kuriuos privaloma apklausti neskelbiamos apklausos metu, skaičiaus nustatymas.

Aprašo 21, 22 punktuose yra įvardinta kokiais atvejais pirkimų iniciatorius gali kreiptis į vieną tiekėją. Visais kitais atvejais – turi kreiptis ne mažiau kaip į tris tiekėjus. Kaip matyti iš 2020 m. pirkimų suvestinės, yra keturi atvejai, kai buvo kreiptasi į vieną tiekėją. *Korupcijos tikimybė yra maža, tačiau darbo grupė manytų, kad aiškūs ir konkretūs kriterijai, kai neskelbiamos apklausos metu privaloma kreiptis į daugiau nei vieną tiekėją nustatymas, panaikintų prielaidą korupcijai atsirasti.*

10. Pirkimų skubos tvarka procedūrų aprašymas.

Apraše nėra reglamentuotos pirkimų skubos tvarka procedūros. Atsiradus poreikiui mažos vertės pirkimui vykdyti skubos tvarka, Mokyklos direktoriui būtų rašomas tarnybinis pranešimas, kuriame išsamiai nurodomos aplinkybės dėl kurių pirkimas turi būti vykdomas skubos tvarka. Direktorius kartu su administracija, įvertinęs situaciją, priima sprendimą vykdyti/nevykdyti pirkimą. Pirkimai skubos tvarka nėra įprasta praktika, jie vykdomi tik avarinio gedimo atveju, todėl prielaidos korupcijai pasireikšti nesusidaro. Tačiau darbo grupė manytų, kad aiškūs ir konkretūs kriterijai, kurie laikomi skubiais, mažos vertės viešųjų pirkimų procedūrų aprašymas šiais neatidėliotinais atvejais, pirkimus padarytų skaidresniais. *Pagal šį kriterijų atsirasti korupcijai nėra.*

11. Pirkimo procedūros įforminimo detalumas.

Pirkimo pirminis būdas yra fiksuojamas mažos vertės pirkimų plane (Aprašo 3 priedas), o detalizuojamas pirkimo paraiškoje (Aprašo 4 priedas). Pagal Aprašo 4 priedą mažos vertės pirkimo būdą pasirenka ir pirkimo procedūras vykdo už pirkimo vykdymą atsakingas pirkimo organizatorius arba viešųjų pirkimų komisija. Pirkimai vykdomi apklausos būdu (žodžiu, raštu, skelbiami). Pasirinkimas užfiksuojamas tiekėjų apklausos paraiškoje, procedūros įforminamos tiekėjų apklausos pažymoje. Atsižvelgiant į tai, kad Apraše išsamiai reglamentuojama, kokiais

dokumentais turi būti informinti pirkimų procedūros rezultatai, pasirinktas pirkimo būdas užfiksuojamas, vykdoma prevencinė mažos vertės pirkimo pažymų kontrolė, todėl manoma, kad *pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra.*

12. Pirkimo sutarčių rengimo, vykdymo ir keitimo reglamentavimo išsamumas.

Aprašo 27-30 punktuose yra apibrėžtos pirkimo sutarčių rengimo ir vykdymo priežiūros procedūros. Atrankos būdu patikrinus pirkimo sutartis, matyti, kad kiekvienoje sutartyje nurodomas už sutarties vykdymą atsakingas asmuo, kuris kontroliuoja sutartyje nustatytų sąlygų ir įsipareigojimų vykdymą. Visos Mokykloje sudarytos viešųjų pirkimų sutartys viešinamos CVP IS sistemoje pagal Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 6 dalį. *Pagal šį kriterijų prielaidų atsirasti korupcijai nėra.*

13. Viešųjų pirkimų plano rengimo reglamentavimo išsamumas.

Aprašo 13 punkte yra apibrėžta pirkimų plano rengimo procedūra. Planuojant mokyklos mažos vertės viešuosius pirkimus sudaromas einamųjų metų viešųjų pirkimų planas (Aprašo 3 priedas). Pirkimų plane nurodomas pirkimo objekto pavadinimas, BVŽP kodas, preliminarus perkamų prekių, paslaugų, darbų kiekis, apimtis, planuojama pirkimo pradžia, pirkimo būdas, pirkimo vertė. 2020 metais sudarytas mažos vertės viešųjų pirkimų planas šiuos reikalavimus atitinka. Pirkimų planas parengtas atsižvelgiant į Mokyklos poreikius einamaisiais metais, tam skirtus valstybės biudžeto asignavimus, Mokyklos pajamas, projektines ir kitas lėšas. Už pirkimų plano vykdymą atsako viešųjų pirkimų organizatorius. Pirkimų planas turi būti parengtas ir patvirtintas iki einamųjų kalendorinių metų kovo 15 dienos. Prekių, paslaugų ir darbų poreikį rengiant viešųjų pirkimų planą nurodo pirkimų iniciatoriai, kurie atsakingi už padalinių sklandų funkcionavimą. Einamųjų metų viešųjų pirkimų plano rengimo procedūra yra detalai reglamentuota Apraše (3 priedas), nurodoma pirkimų plano rengimo terminai, atsakingas asmuo, duomenys, pirkimų plano derinimo ir tvirtinimo procedūra. Tačiau darbo grupė manytų, kad Apraše nepakankamai aprašyta pirkimų plano papildymo ir keitimo procedūra. Iš Aprašo nuostatų matyti, kad *neplaniniai pirkimai yra negalimi, inicijuojant pirkimų plane nenurodytą pirkimą, būtina atlikti pirkimų plano korekciją ir tai nesudaro prielaidų atsirasti korupcijai.*

II. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Vertinama veiklos sritis – mažos vertės viešieji pirkimai – atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 5 punkte įtvirtintą ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 “Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo”, darbo grupė priėjo išvadą, kad mokykla atitinka rizikos veiksnį – **“priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo”**.

Mokykla yra viešoji įstaiga, kurios dalininkas – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Mažos vertės viešuosius pirkimus Mokykla vykdo iš tam skirtų valstybės biudžeto asignavimų, Mokyklos pajamų ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų. Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuojamų projektų viešųjų pirkimų planavimas ir vykdymas yra derinamas su įgyvendinančiomis institucijomis – derinami pirkimų planai, tikrinamos patirtos išlaidos, pirkimų procedūros, techninė pirkimų specifikacija.

Vykdamas mažos vertės viešuosius pirkimus iš valstybės biudžeto asignavimų yra minimalūs, daugiausia susiję su komunalinėmis paslaugomis, vandens ir nuotekų šalinimu, elektros vartojimu, atliekų tvarkymu, mokymo priemonių, vadovėlių, kvalifikacijos tobulinimo paslaugų pirkimu. Visi finansiniai ištekliai atsispindi Mokyklos metų finansinėje sąmatoje ir yra detalizuoti pagal išlaidų straipsnius. Finansinė Mokyklos sąmata yra derinama su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, todėl galimai nepagrįstiems mažos vertės pirkimams vykti realių sąlygų nėra.

Iš Mokyklos pajamų vykdomi pirkimai yra susiję su Mokyklos funkcijomis. Šie pirkimai yra planuojami ir įtraukiami į bendrą pirkimų planą. Mokyklos išlaidoms iš gautų pajamų yra rengiama Mokyklos pajamų – išlaidų sąmata. Sąmatą kalendoriniams metams tvirtina kolegialus Mokyklos valdymo organas – Mokyklos taryba.

Mokyklos finansinės ataskaitos, pirkimų planas yra viešai skelbiami dokumentai. Pasibaigus kalendoriniams metams mokykloje atliekamas nepriklausomo audito vertinimas. Nepriklausomo audito paslauga perkama per CPO. Nepriklausomą audito išvadą ir Mokyklos metinę veiklos ataskaitą patvirtinus Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (dalininkui), ji skelbiama viešai.

Darbo grupė, remdamasi aukščiau išvardinta faktine medžiaga, mano, kad rizikos veiksnyms, tai, kad Mokykla priima **“sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo” yra eliminuojamas ir nesukuria prielaidų korupcijos apraiškoms.**

III. PRIEŽASTYS, DIDINANČIOS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO RIZIKOS LYGI

Analizės ir vertinimo metu nustatytos šios korupcijos pasireiškimo lygi galimai didinančios priežastys:

1. Kriterijus Nr. 9. Tiekėjų, kuriuos privaloma apklausti neskelbiamos apklausos metu, skaičiaus nustatymas. Apraše nėra apibrėžti kriterijai, kuriems esant vykdant neskelbiamą apklausą reikalinga kreiptis į daugiau nei vieną tiekėją. Įtaka korupcijos pasireiškimo lygiui yra maža, kadangi pirkimų, kai kreipiamasi į vieną tiekėją, skaičius nėra didelis.

2. Kriterijus Nr. 10. Pirkimų skubos tvarka procedūrų aprašymas. Apraše nėra reglamentuotos pirkimų skubos tvarka procedūros. Vertinamu laikotarpiu Mokykloje pirkimai skubos tvarka nebuvo vykdomi, todėl prielaidos korupcijai pasireikšti nesusidarė, tačiau, esant neatidėliotinai situacijai, aiškus ir išsamus reglamentavimo nebuvimas šias prielaidas galėtų sudaryti.

3. Kriterijus Nr. 13. Viešųjų pirkimų plano papildymo procedūros aprašymas. Apraše nėra reglamentuotas pirkimų plano papildymas. Iškilus būtinybei pirkti plane einamaisiais metais nenumatytas prekes, paslaugas ar darbus, esant detaliam naujų pirkimų įtraukimo procedūros aprašymui, būtų išvengta prielaidų korupcijai pasireikšti.

IV. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo papildymas	2021 m. gruodžio 30 d.	Užtikrinta didesnė tiekėjų konkurencija ir panaikinta prielaida korupcijai atsirasti	Įtvirtinti tiekėjų, į kuriuos vykdant neskelbiamą apklausą reikalinga kreiptis, skaičius ir jo taikymo kriterijai
Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos	2021 m. gruodžio 30 d.	Išvengta prielaidų korupcijai atsirasti skubos atvejais	Detaliai aprašyti skubos atvejų nustatymo kriterijai ir reikalavimai jų metu vykdomoms viešųjų pirkimų procedūroms

aprašo papildymas			
Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo papildymas	2021 m. gruodžio 30 d.	Apibrėžta viešųjų pirkimų plano papildymo procedūra	Skaidresnė naujų pirkimų įtraukimo procedūra

Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos direktorė

Ina Budrienė